

ARIPI ROMÂNESȚI

D.

Director, C-duc
AL. DEMETR

14

149

ANUL I, Nr. 7
10 FEBRUARIE 1943

VICTORIOASELE AVIOANE DE VANĂTOARE ROMÂNESȚI ÎN PATRULARE DEASUPRA CAUCAZULUI

(S. M. P. Sorin Tulcea)

Sus : Amplasamente bolșevice sub tirul bombardierilor noștri.

Mijloc stânga: Misiune de bombardament
& ijloc dreapta: Chip de luptător sovietic

Jos: Revizia motoarelor

Autorul coverții din spate a numărului de față,
d. Emazoil Grigorescu, este student în anul I la
Facultatea de Fizico-chimice din București.

SBURĂTORII ROMÂNIEI

După o îndelungată absență, mi-am regăsit o parte din camarazii sburători, prieteni dragi și sinceri, de cari mă leagă amintirile unei sublime vieți de sbor, înfrățire, dar și de dureroase sacrificii!

În mijlocul lor — atât de cald, simplu dar bărbătesc — își află echilibrul sufleteșc eșdruncinat, oricare ar fi necazul ce te apasă, găsești confirmarea în siguranța zilelor mai bune de mâine și convingerea necălită în victorie.

Cu un moral minunat, înviorător și un dispreț pentru moarte comun doștr sufletelor de elită, sburătorii noștri au păstrat aceiași atitudine de întotdeauna: veseli, primitivi, comunicativi — în scurtele lor ore de repaos — dărzi, serioși, bărbați, în cesurile pregătirii și executării sborurilor la inimă!

Trăind și ei momentele grele ale unor trecătoare succese bolșevice; învâluți, aproape în permanență, în albul ceșos și de zăpadă al unei vremi atât de neprietnic sborului; înfrigați de gerul înținsurilor nemărginite ale Rusiei, sburătorii României — dela comandant, la cel mai tânăr servanț de avion — își deapănă aicea zilele, într-o muncă încoadată la teren, vijelios de bravă în aer!

Am asistat la plecarea în misiune a unui echipaj! Învăluți, în priviri și gesturi, de căldura sufletească a camarazilor și servanților rămași la teren, membrii echipajului — figuri bronzate de o climă aspră dar cu sufletele oșefite în lupte — își luau ultimele măsuri pentru deplina reușită a sborului și a misiunii.

Fulgua! Frigul și umezeala rebegise „asistența”; grija pentru soarta echipajului se tocmai decolase, ne tinuă totuși, mai departe, în zăpada afănată. Plecaci cu zămbetul larg pe buze și fluturând mâna prin ochiurile de celoid ale carlingiei, cei trei sburători se infundară într-o clipită în orizontul alb...

Curând însă, voia bună reveni în fapăturile tuturor. „E pilot tare don’ ajutor și ci cu don’locotenent la bord, până’n două ore sunt înapoi”, rosti un servanț mic, îndesat și foarte simpatic!

Mă plimb agale pe urmele avionului decolat, alături de șeful escadrilei, un brav cu 4 Rata doborâte. Imi mărturisise sincer — suntem doar vechi camarazi — căt de impresionant de excelentă este starea

de spirit a subalternilor lui și căt de statornică le este credința în victoria pe care o va aduce contraofensiva germano-română la timpul oportun!

Îți face plăcere să-l ascuți și să constăți că nici o defecțiune, nici o clătănire morală nu s’a aflat în rândurile luptătorilor germani și români din toate armeele, înfrățiți în aceeași constantă, strânsă și sinceră camaraderie. Imi pomenegte — cu justificată admirație gestul sublim al unui echipaj german care a aterizat în teritoriu inamic lângă un avion românesc avariat de proiectilele dușmane și a transportat — salvându-l de o moarte sigură — întreg echipajul românesc! Gesturi reciproce — acum un an, un hidroavion românesc a salvat dela înec, un echipaj german doborât în mare — cari confirmă atât de minime, temeinică legătură de camaraderie dintre cele 2 armate aliate.

Imi descrie, apoi, unele zile de grea încercare și muncă prin care a trecut unitatea și sburătorii ei: sboruri peste sboruri în misiuni grele, mult în spatele inimicului, în condițiuni atmosferice tot- tăl neprietnice, cu avioanele ciuruite de proiectilele vrăjmașe, dar cu satisfacția deplinelor reușite și a lipsei de pierderi în oameni și material!

Imi laudă — cu însuflețire și admirație, munca și devotamentul fără de margini al mecanicilor și servanților — acește neprețuite ajutoare ale sburătorilor — cari au ținut pregătite avioanele într-o permanentă stare de sbor, cu toate greutățile și pe un frig de „crașna pietrele”!

Întru cu ei în bordeiul carei servește drept cancelarie, dormitor și sală de adunare a personalului navigant Imi servește o ceaș fierbinte și în timp ce sorbim în tăcere băutura înviorătoare, gândul nostru aleargă către echipajul plecat pe un astfel de timp, într-o misiune atât de grea! Ne uităm în mod automat la ceas, dar ne dăm tăcuti seama că nu ne putem gândi încă la înapoierea lor. Ca să mai treacă timpul, mă întreabă ce mai e prin țară și în București pe care nu l’a văzut de acia vară. A fost propus la un concediu după cea de a patra sa victorie, însă a refuzat: „Nu-mi puteam lăsa camarazii, subofițerii și trupa! M’am legat prea mult sufletește de ei, pentru că să-i pot părăsi fie chiar numai pentru câteva zile! Mă mulțumesc cu bucuria unui radio portativ, care ne ține în contact

pe toți cu cei deacasă! Ne-a impresionat întotdeauna, dar niciodată mai mult ca în zilele grele ce trecură, imnul de deschiderea misiunii, cu minunate versuri ale lui Mureșanu, plin de adevăr și bărbăte:

„Murim mai bine’n lupte, cu glorie deplină
„Decât să fim sclavi iarași, în vechiul
nost’pământ!”

Imi dau și mai bine azi seama căt suflet de român se află în acest admirabil comandant! Bun și drept cu ostași săi... în ciuda unui nobil sentimentalism — el are ca răsplata atitudinii lui omenești, sublimul unei recunoștințe afectuoasă și o disciplină de fier în unitate cum rar am întâlnit.

Un zgomet înăbușit, familiar sburătorilor — zumeret înghinat de motoare — ne face să tresărim și să ne repezim afară. „Se’ntorc băieții mei!” Ochiul camaradului meu înmăstă în lacrimile sincere ale unei bucurii pe care numai cei care a trăit viața sacrificială și a prieteniei le poate înțelege tălcul.

Toală escadrila este afară! Unii cu mantăi, alții doar în vestoane sau fără capele — așa cum a putut fiecare să însă mai repede din barăci sau borde — stau înțepenii cu urechile întinse spre singurul zgomet ce interesează în acest moment sufletele lor!

Un punct mic, negru apare la orizont, se mărește din ce în ce mai mult, petruca o clipă mai târziu avionul să apară în superbeile lui linii și să aterizeze răscolind într’un nor alb, zăpada prăfuită a câmpului.

Avionul este înconjurat din toate părțile. Mecanicii și servanții au și început numărătoarea „giurilor”. Echipajul a fost atacat la înapoiere de către 2 avioane de vânătoare bolșevice, dar a reușit să se rupă din strânsoroa infierbântată a luptei și să aducă la unitate rezultatele prețioase. Iei lor misiuni. Pilotul este rănit la brațul stâng. Își fumează cu neplăcere țigara oferită. Pe fețele sburătorilor cetești dărmarea luptei, bărbăție, simplitate!

Mă îndrept singur spre bordeiul comandantului și fără să vreau, gândul meu fredonează sublimule cuvinte:

„Murim mai bine’n lupte, cu glorie deplină!”

30.I.1943, „undeva” pe frontul român
Comandor av. AL. DEMETRESCU

Formație de avioane italiene spre inamic
(Luce).

CRONICA RĂZBOIULUI AERIAN de ROMULUS SEISEANU

În cursul lunii Ianuarie 1943 tot în zona frontului oriental european activitatea aviației a fost mai mare, atât din cauza intensității acestui teatru de război, cât și din cauza intensității luptelor ce s-au dat în această fază culminantă a campaniei de iarnă.

Activitatea aviației germane și române, cu toate condițiile nefavorabile atmosferice, caracteristice iernii aspre din stepele răsăritene, s-a manifestat, fie în colaborare cu celelalte arme, fie în lupte aeriene, sau în incursiuni în spatele frontului inamic. În toate luptele grele de apărare ce le-au susținut trupele germane, române și celelalte aliate, în diferite focare din raza de desfășurare a ofensivei armatelor sovietice dintre Donul mijlociu și Caucazia

occidentală, formațiunile aeriene germane și cele române, au intervenit și obținut rezultate însemnate, contribuind la zădărnicierea multor atacuri inamice și la distrageri masive de material blindat și motorizat. Avioanele germane și române au întreprins numeroase atacuri în formațiuni puternice și în spatele frontului sovietic, împotriva concentrărilor de trupe, a căilor ferate și nodurile de comunicații, ca și a obiectivelor militare, iar în zona Stalingrad, unde au fost încercuite forțele germane din armata a 6-a de sub comanda generalului von Paulus, împreună cu cele române din divizia a 20-a de infanterie și 1-a de cavalerie și un regiment croat, aviatorii germani și români au ajutat pe cât le-au îngăduit împrejurările, înfruntând cele mai mari primejdii, cu un admirabil simț al datoriei și spirit de sacrificiu, pe acei luptători eroi blocați, asigurându-le timp de două luni aprovizionarea pe calea aerului, până când evoluția tragică a operațiilor nu le-a mai permis să îndeplinească nobila și grea lor misiune.

În spațiul aerian al Caucaziei de nord de-asemena aviația germană și română au îndeplinit misiunile ce li s'au încredințat contribuind la executarea metodică a mișcărilor trupelor de uscat, spre noile lor poziții, conform planului, prin atacurile sale continue și cu rezultate eficace împotriva coloanelor de infanterie și a formațiunilor blindate și aeriene inamice.

În cursul lunii trecute pe frontul oriental, au fost distruse 810 aparate sovietice, dintre care 690 în lupte aeriene, 99 de către artileria antiaeriană și celelalte fiind nimicite pe sol; iar aviația germană a pierdut numai 119 aparate.

Acest bilanț dovedește că supremația aerului în spațiul imens al teatrului de război dela răsărit este asigurată de puternica aviație germană; după cum din raportul pierderilor fease superioritatea echipajilor și a aparatelor de luptă, de bombardament, și de vânătoare germane. Trebuie să mai ținem seama și de condițiile atmosferice, — viscole, geruri, ceață — care au îngreunat desvoltarea operațiunilor aeriene într'un stil mai mare.

În Mediterana centrală și orientală, ca și în Africa de nord, pe teatrele de operațiuni din Tunisia și Tripolitania a-puseană, aviația germană și italiană, întreprind numeroase atacuri încununete de succese, împotriva convoaielor britanice; a instalațiilor din porturile: Alger, Bon Philippeville și Bougie, a coloanelor în marș inamice și a pozițiilor ocupate de trupele britanice, americane și franceze dizidente. Aviația anglo-americană a bombardat de repetate ori porturile și orașele Sfax, Susa, Gabes, Tunis și obiectivele militare din Tunisia; precum și câteva localități din insulele Sicilia, Lampedusa și din Italia de sud.

În spațiul aerian occidental al Europei, au continuat bombardările orașelor din Germania de vest și centrală — între care și Berlinul — de către aviația britanică; ca și a celor din Anglia de sud și orientală de către aviația germană, între care

Echiparea avionului român de război
(S. M. B. Stelescu)

și Londra printr'un atac de zi în zboruri razante, sub titlul de represalii. Pentru întâia oară în cursul acestui război o formațiune aeriană americană și-a făcut apariția de-asupra teritoriului Germaniei de vest și a aruncat bombe.

S'a vorbit de posibilitatea într'un viitor apropiat de intensificarea atacurilor masive aeriene, în formațiune de 1000, 10.000, ba chiar de 20.000 de aparate, cu scopul de a se obține o decisiivă în războiul aerian cu efecte hotărâtoare și asupra războiului pe uscat și naval.

Noi am mai spus că teoretic asemenea atacuri masive sunt posibile; dar în condițiile actuale, ele nu pot fi executate.

Dacă beligeranții sunt astăzi de mijloace superioare în războiul aerian, față de cele avute la începutul ostilităților, în ce privește numărul aparatelor, și calitatea lor, prin sporirea vitezei, a razei de acțiune și a maniabilității, iar ritmul construcțiilor depășește pe cel al perdelor, este probabil că războiul aerian s'a se intensifice, dar nu sub forma anunțată.

În această privință sunt interesante și instructive datele și observațiile de ordin tehnic pe care le-a făcut francezul Emile Séverac asupra bombardamentelor masive aeriene. În teorie — spune Emile Séverac — aceste bombardamente masive s-ar organiza în felul următor: comandamentul forțelor aeriene primește ordinul să organizeze o expediție în stil mare în teritoriul inamic. Acest comandament va reuși materialul disponibil, — ceea ce nu este o operație atât de ușoară, chiar pentru o aviație puternică.

Apoi va fixa data care va corespunde condițiilor meteorologice cele mai favorabile, cu toate că previziunile stabilite asupra observațiilor se constituie secrete militare, nu sunt totdeauna ușor de cules. După cum va alcătui un orarier, — munca cea mai complicată și cea mai delicată.

„Nici o aviație — scrie Séverac — nu este în măsură să alinieze o mie de aparate de același tip, care să aibă aceeași medie de viteză; iar pe de altă parte, nu pot decola o mie de avioane după un singur aerodrom. De aceea trebuie să se țină seama de viteza diferitelor escadrile, de lungimea parcursului de fiecare va trebui să străbată și care poate merge dela simplu la dublu și în sfârșit de regimul vânturilor ce vor fi întâlnite de escadrile și care de sigur nu va fi la fel pentru niciuna din ele, pentru că fiecare, plecând dela o bază diferită, se va îndrepta spre același punct, urmând drumuri convergente.

Este necesar ca valurile de bombardiere să se succedă asupra obiectivului la intervale regulate și foarte apropiate.

Cea mai mică eroare în calcul și în executare poate provoca catastrofe, în afară chiar a intervenției apărării adverse. Recent, două avioane de mare tonaj s'au agățat în sbor și au fost regăsite a doua zi sfărâmate. Ele căzuseră aproape de ținta pe care trebuiau s'o atingă.

Dacă este vorba de un raid de noapte la mare distanță, nu se va face apel la avioanele de vânătoare pentru însoțire decât într-o oarecare măsură, pentru a asigura protecția avioanelor, pe drumul

de întoarcere și în apropierea terenurilor de aterisare. Nu ne vom ocupa decât de avioanele care trebuie să participe efectiv la bombardamente.

Să presupunem că, toate detaliile luate se dispune de o forță de 1000 avioane gata de plecare și care se compune din 900 bi-motoare mijlocii, putând lua 1500 kgr. încărcătură utilă la 750 km. (adică 1500 km. dus și întors) și 100 patru-motoare putând lua pe aceeași distanță 5000 kgr.

Trebuie considerate aceste cifre ca reprezentând media, pentru că, după cum am văzut mai sus, unele avioane nu vor avea de parcurs în total decât 800—1000 km. și altele peste 2000, după punctul de plecare al fiecăruia.

Sunt întruși apoi comandanții avioanelor și șefii de escadrile pentru a li se da tema operației, de a le comunica amănuntele și mai ales pentru a li se expune planul de manevră. Astfel, o formație ușoară va pleca înainte. Ea va determina după reacțiunile apărării, altitudinea și direcția de atac, cele mai bune. Ea le va comunica imediat șefilor de escadrilă care, fiind în sbor, vor acționa în consecință. În afară de aceasta, vor trebui precizate punctele, unde diferitele elemente ale escadrilelor se vor întâlni și minutul prevăzut pentru această întâlnire în întunecoasa întindere a cerului.

Problema generală a navigației va fi rezolvată în apropierea obiectivului, prin rachete luminoase și bombe incendiare, aruncate de primele avioane.

Nu mai rămâne de acum decât să se înceapă preparatiunile.

Întâi benzina... Își închipuie cineva ce cantitate de benzină vor înghiți cele 1000 de avioane?

900 de bi-motoare și 100 de patru-motoare, fac un total de 2.200 motoare. Un motor de avion modern consumă după puterea sa (de 1000—1500 cai) dela 140 la 210 litri pe oră. Facem o medie și presupunem că întreaga escadră va fi trasă de 2.200 motoare ce vor consuma fiecare câte 170 litri de benzină pe oră.

Viteza variază între 350 și 450 kilometri pe oră pentru bombardiere mijlocii de zi (viteza de croazieră). Încă o medie: 400 kilometri pe oră.

Pentru o distanță de 1500 km., raidul va dura aproximativ patru ore, ținându-se seama de ocurile impuse pentru a se feri în teritoriul inamic și de cele obligatorii pentru luarea de contact între formații. Dacă cele 2.200 de motoare merg timp de 4 ore, vor consuma în total 1.496.000 litri de benzină.

Înainte de decolare, rezervoarele celor 1000 de avioane, au absorbit aproape un milion și jumătate de litri de carburanți.

Acest lucru reprezintă oarecari greutăți de aprovizionare, dacă se repetă deseori.

Ținând apoi seama de distanțele de parcurs și de cantitatea bombelor, se poate admite ca aparatele bi-motoare să ia 1500 kgr. și patru-motoarele 5000 kgr. Un raid efectuat de 1000 de avioane va întâmpina o opunere serioasă și pierderile sale vor fi de 10 la sută, plus uzura și accidentele în sbor. În asemenea condiții un raid în formațiuni masive este o operațiune grea și riscantă, cu toate efectele mari ce le-ar avea din punctul de vedere distructiv și moral. Nu trebuie să uităm nici riposta adversarului, care va avea și ea aceleași efecte.

Un alt eveniment în cursul lunei trecute a fost bătălia aero-navală ce s'a angajat în zilele de 29 și 30 Ianuarie în apele Pacificului de sud occidental, între o formațiune aero-navală japoneză și alta americană în apropiere de insula Rennel din arhipelagul Salomon. Aviația japoneză a reușit prin atacuri date de avioanele torpiloare, lansate direct împotriva obiectivelor, cu piloții și încărcătura lor, să scufunde un vas de linie și trei crucișătoare grele; iar alte vase să le avarieze grav. Și în această bătălie aero-navală, spiritul de sacrificiu al aviatorilor japonezi a scos în relief strălucit calitățile lor morale și patriotice lor înălțat până la cultul religios.

Bombardament masiv german în Est (P.K.) (O.K.W.)

Atenție! Ieșită...

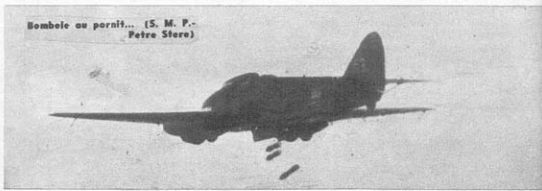

Pe frontul de război un
ajutor al echipei de
terest. (S. M. P., Petre Stere)

Că MĂȘTACĂ PETRE (GOE, BUCȘA JONESCU și CONȘTANTINESCU,
și 2 RE. LIONESCU MIȚA,

ARIPI

Bombele au pornit... (S. M. P.,
Petre Stere)

Un echipaj de bombardament se
întoarce din misiune valoroasă și
tuturii de efectele bombelor lansate.
(S. M. P.)

Costel Constantinescu

lpt Stoiculescu (7)

Deciemul pe front, la o unitate
de aviație română. (S. M. P.
Petre Sere)

Avion de recunoaștere sovietic forțat
să aterizeze în linia noastră. (S.M.P.
Petre Sere)

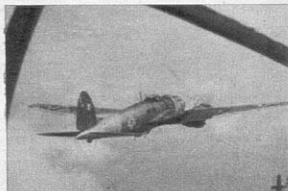
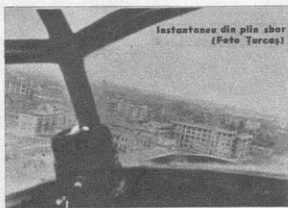

ROMÂNESȚI ÎN LUPTĂ

Gata de plecare în misiune...
(S. M. P. Stoicuță I.)

Instantaneu din plin zbor
(Foto Turcă)

Introducere suplă
ca o... Turcă!
(Foto Pome)

Siloșurile
de Stalingrad
(Foto G.
I. G. G.
goreac)

Cpt. av. Valentin Stănescu

(S. M. P.)

LICĂRI ALBASTRE

MUTISE stea. Nici apele nu mai tremurau. Cercul se prăbușise peste pământ și omul gârbovităla din când în când umerii, să sprijine munții de ceață.

— E deasă s'o tai cu cuțitul!

— Cu cuțitul. Oltene, cu cuțitul!

Valentin Stănescu a ridicat buza superioară, lăsând dinții albi să deșire pătura cenușie a ceței. Își frecă mâinile și își încrețise umerii obrajilor, încercând să scuture în clipiri chiciura de gene.

— Ai îmbătrânit, Valentine!

— Păi nu vezi!

Și Valentin Stănescu își ștergea tâmpile argintate în chiciură mlădindu-și trupul subțiat de ger.

Elicea avionului se învârtă rar ca piva morii în ultimele ture, după ce se pune stăvilarul la iaz.

— Oprește-l Căline! Unde să mai plece pe vremea asta??

Valentin Stănescu a învârtit mâna prin aer și mecanicul i-a înțeles.

Nici mecanicului nu-i mai venea să oprească motorul; în urechile lui văseau numai pale de elici și spectrul lor îi lumina ochii în goana lor peste orizonturi, după cei pe cari îi aștepta să se întoarcă din bătălie.

„Las' să plece”, gândi el și făcând semn cu mâna, a tras calele în lături.

Valentin a scâlțâit maneta, privind către vârful aripilor, să le vadă cum taie ceața.

— S'a încălzit îndeajuns?

— Nici-o grije, s'a încălzit bine. Când vă întoarceți, domnule Căpitan? aveți grije, tot eu vă aștept!

Valentin Stănescu i-a aruncat un pachet de țigări.

Mecanicul a râs drept mulțumire și-a fugit după avion, ținând planul de pară ar fi vrut să nu se mai despartă de el.

A urnit motorul și aripa i-a scăpat din mână; apoi avionul s'a înecat în ceață.

O vreme s'a mai auzit găgăitul motorului, după care nici suflul n'a mai bătut.

Liniștea aceia a stepei clocește ceva. Prea era liniște! Mecanicul și-a aprins o țigară, pufăind cu sete, fără să scape un fir de fum pe nări. Își sorbea și aburii dela gură de teamă să nu scape fumul.

— Tragi ca șerpii Căline hai??

— Trag domnule maistru, trag când am!

— Fă una 'ncoa, că te ia dracul!

Mecanicul a vîrât mâna pînă'n cot în buzunarul combineroanelui încălzit de ulei, să-i scoată o țigară, dar numai una; și nu reușea. Degetele-i groase apucaseră vre-o două.

— Fumezi de-al-de boerști, altfel tușești??

Și mormăind ca urșii la smeură, sugea din buruiana aceea blestemată fără să-și găsească astămpăr.

— Al dracului frig, ci-că ar fi înghețat Volga și Donul, domnule maistru? O să ne întâlnim cu ciolovecii la patinaj și o să dăm buzna peste ei. Is câteva zile decînd îi ceață și nu bate nici vîntul, s'o împrăție la neaba odată. Aici sau veri prea departe fără să vezi nimic, sau nu vezi nici să-ți scoți ochii! Mă gîndesc la domn' căpitan, cum o fi văzînd să sboare?

— Mă năstăfleşă, sbor fără vedere, măi!
Adică da, ce trebuie să vezi, ca să sbori, zboară avionul sigur!
Maistrul i-a împins boneta pe ochi şi-a rămas cu gura căscată.
— Parcă s'ar auzi ceva!

Nu auzea nimic, era doar iluzia rotundă a motorului.
La postul de comandă al generalului Lascăr înviore. Glasul motorului îi chema pe limba lor.

Cpt. av. Valentin Stănescu s'a prezentat Şefului de Stat Major, scoţând plicul galben care lăimezea cerul aşteptărilor. După aceea a intrat în căminuşa generalului Lascăr.

Toată lumea se înfrământa în neliniştea care creştea aidoma aluatului din covata brutarului şi abia aşteptau s'audă cuvântul soarelui, trimis de Marele Cartier. În fundul sălii, pe nişte scânduri acoperite cu o pătură gri şi dungi albe, generalul Lascăr stătea lungit şi calm de parcă nu se întâmplase nimic.

Deodată s'a ridicat, şi-a înfipt privirea în ochii aviatorului, zicând:

— Hei, ia spune-mi, măi aviatorule, ce face nepotul meu Scurtu la Stalingrad? Întrebarea generalului şi pupilele acelea negre cari vărsau vapori străpungătoare, au făcut pe toţi să zâmbească.

Valentin Stănescu era incurcat, ştia că Scurtu e un vânător neîntrecut şi nu putea face decât isprăvi, dar nu se aştepta la o întrebare ca aceasta? şi mai mult zâmbind, i-a răspuns:

— „Domnule general, grupul lui Crihană, unde este Dan Scurtu numai ieri dimineaţă a doborât vre-o patru, cinci bolşevici şi, ceva mai mult, s'au bătut şi cu blindatele bolşevice.

Generalul Lascăr rădea şi culoarea-i tuciuire se lustruia într-o lumină roz-gălbui.

Lângă astfel de generali nu poţi muri niciodată, iar sufletul îi inundă trupul, arde în vâlvăta şi pârjoleşte pe cel mai dur vrăjmaş. Aşa raporta Valentin Stănescu la întoarcerea sa şefului Marelui Cartier.

Şi printre straturi de ceaţă, avionul lui Valentin Stănescu ducea după el, ca furnica, provizii în trimotoarele ce amorsau mai multă bărbăteie sufletelor infanteriştilor.

Cu feţele osoase, afumate'n praf de puşcă şi obuze, cu ochii fulgere şi glasurile trăsnete, soldaţii lui Lascăr melnău pe bolşevici.

— Ne batem până la unu! Asta-i răspunsul nostru. Căpitane! Şi acum cunoaşteţi drumul la noi. V'aşteptăm plini de nădejde! Şi zicând aşa, generalul Lascăr a rămas în cercul lui de goană cu sufletul la melodia aripei, pierdută în depărtări.

Valentin Stănescu aproape hipnotizat de forţa ochilor de fâchir ai lui Lascăr, băjbăia peste unduirile pământului, de parcă ar fi căutat pe cineva. El se simţea atras de-o altă forţă, aidoma aceleia a generalului Lascăr.

La orizont flăcărilor dela gura tunurilor spăgeau depărtarea. Valentin Stănescu care încercara în sufletul lui toată bătălia din cotul Donului până în stăpa Calmuciei, a tresărit.

— Se văd, se văd!
Şi uitând de sine, Valentin Stănescu trase motorul în plin.

— Ai noştri, iar de-ai noştri zicea el rupându-şi gândurile la aterisaj. A sărit apoi din avion, ca un ogar la glasul puştii. Pământenilor, apariţia lui îi s'a părut un miracol.

— Măi aviatorule, ce vânt te aduce! Şi şeful sta cu mâinile încrucişate.

V'am văzut domnule general! V'am văzut lupta şi vreau să întreb dacă doriţi ceva!

Şeful marei unităţi blindate, a clătinat capul în joarecare desamăgire şi sufocat parcă de vapori benzinei, a spus răspicat şi prelung.

— Benzină, benzină, să rup cercul!
Valentin Stănescu n'a mai stat pe gânduri şi benzină s'a făcut. Avioanele au adus benzină, însă Valentin Stănescu nu s'a mulţumit, cunoştea toate amănuntele bătăliei şi voia să lumineze pe deplin calea pământenilor dela blindate.

— În drum a aterizat lângă un car de luptă.

— Ce-i camarade?

— Recunoaştere, sunt în recunoaştere.

— Stai, ce vrei? şi Valentin şi-a notat în cap datele.

După câteva minute avionul iar a aterizat lângă acel car de luptă şi Valentin Stănescu i-a dat camaradului harta lui cu toate însemnările călăuzitoare.

— Asta-i drumul, spune domnule general că l-am recunoscut eu! Şi Valentin, vână de Oltean, cum îi mai ziceau camarazii, şi-a luat drumul. Nădărdie groasă înăbuşea pământul. El sbura jos şi ca o veveriţă, era numai ochi şi urechi.

— A! Mi-au lovit motorul!

Repede, s'a aplecat şi a început să tragă de mânerul pompei de benzină. Motorul a prins, dar nu mai dădea turajul necesar susţinerii în bune condiţiuni.

Şi înălţimea aceea destul de mică, tot se mai micşora. El încă nu ieşise din liniile duşmane.

Ţinea avionul cu dinţii, nu degeaba avea două zeci şi patru de masele.

Focul vrăjmaş începuse să-l stăpânească mai viu. Ba planul, ba fuselajul până ce nici pielea nu i-a iertat-o. Focul ardea şi în trupul lui.

O forţă necunoscută însă îi curgea acum prin vine, forţa aceea împrumutată dela generalul Lascăr, care sălta avionul

Sub.Lt. av.
RENÉ GĂNESCU

Un chip de rumân bine legat și totdeauna senin la grai și la chip. Optimist și curajos, pentrucă el știa că nu poți fi om de avânt fără o cât mai mare doză de optimism. Pilot de războiu la bombardament și fără a fi un egărcit al gestului larg, chibzuit în mișcări, în gând, în vorbă...

Sublocotenentul aviator René Gănescu era un moldovan de cea mai autentică spiță. Tânăr, de numai 24 ani, s'a născut la 1 Decembrie 1918 în comuna Crivești jud. Tutova. După terminarea claselor primare intră în liceul militar „General Makarovici” din Iași, pe care îl absolvă în 1937, când își ia și bacalaureatul.

Face studii de drept, dar chemarea lui era spre cer. Astfel că, în 1939 îl aflăm la Școala de Ofițeri de Aviație, iar un an mai târziu conțază ca pilot la o Flotilă de Bombardament.

Războiul l-a găsit pe bombardierul său pe care îl poartă spre meritată glorie, cu cinstirea întreagă a numelui de Român.

Din prima parte a campaniei anti-bolșevice, Slt. Gănescu se întoarce brav și senin, cu Cruciulița de aur a „Virtuții Aeronautice”, împodobită cu două barete și cu „Crucea de fier”, drept recompensă pentru cele circa treizeci misiuni reușite toate în Basarabia și deasupra iadului dela Odesa și pentru un avion inamic doborât.

Curajul lui era necunoscut. Stau măturie, întru afirmarea acestuia, declarațiile celor ce s'au bucurat de cinstea de a lupta alături de aripile lui temerare. Dacă ar fi să amintim numai intervenția fericită pe care a făcut-o atunci când treizeci de avioane Rata atacau echipajul Lt. comandorului I., pe care-l degajează picând viforos în mijlocul aparatelor inamice, și tot ar fi suficient pentru cei ce vor și știu să aprecieze faptele de aripi într'adevăr eroice.

Dar Gănescu era un om de deosebită valoare spirituală, sufletească. Iată ce scria acest atlet al aripelor românești în jurnalul său, gândind du-se la îndemurarea șefului său căzut mai înainte pe cerul Patriei: Cpt. av. Stoicescu. Bill: „Acum când ai plecat dintre noi, ne este inima mai plină ca niciodată de vorbele tale”.

Cu asemenea armură interioară, oricine poate să-și explice cum a luptat, cum a învins și cum a murit Sublocotenentul Gănescu René.

Moartea l-a prins la datorie, așa cum îi sta lui bine, așa cum el va fi voit poate, așa cum alți camarazi de aripi au știut să moară pentru Țara și Neamul lor.

LADMISS ANDREESCU

Sub.Lt. av. *MURK*
**SÂNDULESCU C.
CONSTANTIN**

L-am cunoscut ca fiind fiul unor oameni modești și simpli. Era un tânăr prietenos, mereu zâmbind și un bun sfătuitor pentru subalternii săi. S'a dovedit a fi vrednic pentru misiunea ce a avut-o, de a reprezenta culorile aripilor românești, în lupta cu hidra bolșevică.

A văzut lumina zilei, în București, într-o zi de Martie. Acest tânăr s'a născut pentru ca peste 22 de ani, să dea jertfa Patriei trupul și sufletul său. Din luna Iunie 1939 el se dedică cu totul aripilor.

În ziua când Țara și Tronul l-a chemat la datorie, el a mers neînfricoșat să lupte cu pasărea sa dragă de oțel, pentru o nouă ordine europeană și pentru a-și apăra Țara, Tronul și Conducătorul ei, cari i-au fost atât de dragi.

Iunie 1942. Zi a morții și a tristeții. Un falcie sbrător cade cu aparatul său la Cetatea Albă, destulul vrând parcă să cimentuiască, cu sângele său, cele două regiuni românești: Basarabia și Țara de peste Nistru.

Imaginea celui ce a fost un tânăr surzător și falcie în viață și erau între eroi după moarte, ne va rămâne veșnic neștersă în inimi.

STANCULESCU MIHAIL
Clasa V-a Lc. „M. V. Mihail”

TARAN NOASTRA

ARTE ROMANESE

Țărăncă din Gorj

Țărani din Gorj

București: Bd. Brătianu

Insula Ada-Kaleh

Porțile Hotin

Năstă în Ardeal

Cpl. av. DUMITRU
MIHALACHE

Cpl. av. DUMITRU ION

PRAGUL ADOUĂ SCĂPATATE

Bătrâna Leanca se plimba prin hoareze, pielea i se argășise de vreme și era gata să speriească aiudoma capsule de mac.

Tăcerea, de undeva din adăncuri, s'auzea cadențându-i pașii în bocnet de moară noaptea. Lutul îi era greu și-o trăgea ca plumbul spre fundul pământului. Bătrâna Leanca se opri.

În bătaia focului i se mîșca doar umbra. Asculta în mocnetul jarului îngănarea copiilor de altădată a lui Mihălache mai domolă, a lui Ion mai împelătată și cărbunii luceau tot mai viu în spuma trecutului.

Bătrâna Leanca s'a dus spre ușă, a lăsat picioarele să cadă ca niște obloane grele, deschizând porțile sufletului.

Se vor întoarce la vetrele lor? S'en- treabă bătrâna. Poate hazardul, aceea cauză oarbă, îl mîna spre calea întoarcerii, gîndea ea.

Sufletul bătrânei împrumutase razele soarelui lui Ion și Mihălache și speranțele i îmmuriseră și strălucneau acolo sub fruntea aceea sbîrăcită ziua și noaptea, fără nădoarnă vreodată.

Lucul acela al soarelui copiilor de ieri, îl lumina cele mai adănci ascunșuri ale sufletului și întărea credința.

Sfîrșitul de toamnă tîmăia pământul în putregai sub candelă soarelui înghețat, ce se zgîndăria spre scăpătat.

Ion, undeva în fundul sufletului, venea mai grabit pe buzele bătrânei.

Ion învățase să alunece pe vânturi, prin ceață, Ion navigatorul neîntrecut al bombardierelor grele, dădea tîrcoale Stalingradului, prin ploaja de foc pe care pământul o asvîrlea văzduhurilor.

— Ioane, a fost, die erste clas'!

Au bombardament mai rău și eu, Mișu și lui, dai drumul, mai ajungem pe ai noștri.

— Da, ce-ar fi și mai făcăm un tur, zise Mihail Holban.

— Bine fzi!

S'acel tur, în tototot stăteai, a mis- tuit urzile și aspi ale lui Ion.

Bătrâna n'a cutremurat, Ion venise în prag mai vesel ca todeauna și trăgea de sfîrașul smelului, focalcitat în salcămii din poartă.

I-auzea glasul ascuțit și-i vedea mî- nile mestecînd umbra asfînjului.

— Ioane, Ioane, și bătrâna rezezînduse în tîndă, a lăsat ușa să scîrlească ca o cumpănă la răspîntii.

Pe prîpa casei, incovrigată ca un crăm- pei de funie roasă, bătrâna îmbrășisa umbra lui Ion; iar acolo departe, în ste- pă, la ușa bordeiului și camaraz i aștep- tau pe Ion să se întoarcă dela Stalingrad. Peste culele pămîntului, din spre cotul Donului mai fulgerau puncte de lac, în- țepînd sufletele înăsprite de așteptări.

— Mihalache, ce face frate-său Miha- lache, mai fraților?

— Îi răscolește lada lui Ion și-i mut, mai mut decît pămîntul cu care tot mai glîsuește cînd îl isbești cu maul.

Mihalache netezea patul lui Ion, îi mîngăia perna, gîndind la bătrâna, care dormita pe prîspă, în brațele umbrelor filior ei.

Adormise soarele la coliba asfințit- urilor și între răsărit și scăpătat, o punte invizibilă lega sufletul mamei de acela al lui Mihalache, care încerca să închi- steze durerea dispariției fratelui Ion.

— Mihalache, facem o partidă de șah?

Îl întrebă un camarad.

Mihalache, a moșnit, ațutînd să-și lumineze figura într'un zîmbet de con- solare.

Camaradul l'a bătut pe umăr, privin- du-l în ochi.

Parcă atunci ascuțitul pumnalului îi croise lui Mihalache orbitele acelea lus- truite în lumini negricioase.

Nasul lung, și drept, s'adăncise sub fruntea-de bazalt. Nimic nu se clintise din firea lui dură.

— Prea a fost lacom de sbor, atît a putut artîcula Mihalache și degetele acurte și groase au început să miște pionii de șah.

Lipsa lui Ion produsese vid, în jurul camarazilor.

Echipajul sborurilor dificile, pe ceață și nori, ghidul formațiilor instructoral radio-navigației era călăut de fiecare în sufletul lui, fără să-l descopere.

De ce n'a fost frînat dela atâtea mi- siuni voluntare? Poate ar fi fost cineva vinovat dacă, înșuși șeful escadrii, care dispăruse odată cu Ion n'ar fi fost înșe- tat de aceleași sboruri peste linii.

Și poate cea mai dreaptă înfrîre nu o reușise încheia natura, așa cum o în- chegase sufletele lui Mihail Holban și Ion Dumitru.

Zilele se vînturau în suflul aspru al adăncurilor și apăsau tot mai greu pe umerii lui Mihalache.

N'a scris un rînd și poate bătrâna tre- mura în vedeniile copiilor, care se topeau apoi ca scînteile pe horn.

Bătrâna auzea clanța, auzea pași în tîndă și fognetul de umbre din poveștile cărora Ion nu le dăduse crezare niciodată.

— Ioane maică, a scăpătat soarele, mai ostioiește-te, ce tot umbli cu lecele pe vînturi? Vin să-ți spun o poveste maică!

Și Ion nici atunci și nici acum nu se ostioia. El răscolea sufletul bătrânei ca vînturile vatra părăsită. N'o asculta, se tot ducea, acolo spre scăpătat, acolo unde soarele s'ascunse ca un cărbune în spu- ză, nuna! acolo pe unde răbufnea în vălviță, printre acei ce nu-și mai gîseau odihna decît în sboruri la inamic.

— Mihalache? Dumitru Mihalache? Stai omule ab'a ai venit, îi striga șeful.

Mihalache înfășurab în centura parașu- tel, cu casca ridicată puțin spre creștetul capului, mîinșii pînă la coate, spălari pînă la genunchi și trupul de-o formă aproape rotundă, se clătina ușor, trăgînd din chistocul cel înghelbenise buzele.

— La Don, vor să rupă zăgăzurile! a spus Comandantul Escadrii.

Misiunile de bombardament se înmul- țiseră și pauza între ele, o măsurau în mîrimea chistocului.

— O țigără la trei sboruri, hai grăbiți, ordina comandantul.

ca un val în noaptea îndrăgoștilor. Nicio vorbă, niciun zădărniciu în casă. Iși țineau și respirația.

În fruntea lor Mihalache scotea pământul, sprijinit în gânduri de umbra lui Ion.

Acum îi luase locul și îngrijat de-a înlăuntrul cu cînte, fața era un ochi de ciclop și sufletul aripile cari-l susțineau sborul.

— Mitaș, au început să ne bată cu confete.

S'au văzut dinții de smalt, ca o lamă de oțel prin întineric și glasul lui Mihalache a sfredelit inima tuturor echipajelor din formație:

— Coloane de tancuri, atențiune!

Fulgi rari de pământ adneari deveniseră mai svăpăiași și acum viscoala puternic.

Formația s'a strâns, aliniind dărele exploziilor de-a lungul coloanelor care scăpărau ca sute de amnare în cremenia unui munte urias.

Bolșevicii au răspuns vijelios.

Era o învălășeală de foc de parcă zeii focului jucau oină cu vâlătuci de flăcări.

Carele se svârcoleau în loc, rămânând apoi mușuroase imobile cari ondulau scoarța netedă a pământului. Balaurul îngrozit își răsturnase pântecul vârgate în roșu, scoțând limbi de foc.

Dumitru Mihalache, Mitaș, cum fluera acum prin cânci, răzrunase primul scăpat, a lui Ion, fără să creadă în acela al lui. O ultimă svârcolire a incendiat plumbul cerului și dacă Mihalache ar mai fi avut o bombă, ar fi ogoit frământarea desmetică a himerei.

Din golarii a năpădit vîscului, orbind vederea sburătorilor. Doar flăcări de obuze sfărteau în sdrepte uriașe cămașa neagră a văzduhurilor.

O flăcără, o flăcără s'a dus prin spațiul ca un meteor spre marginea pământului.

— Cine o fi?

— Om vedea la teren, nu-i chip. Rețeaua între echipaje se încălcase apoi ușor, ușor a fost descurată ca o motcă pe vîrtelnia.

— Iar Dumitru? Și Mihalache?

Și pe vatră, bătrana Leana ghemuită, asculta scîncetul lemnelor verzi înecându-se în pălpăirile răsucite ale flăcărilor.

— Nicio veste?

Nicio veste își răspundea ea singură.

După o zi de fulgure nebunașă, cerul se potolise din viforita și ardea spre scăpat.

O roșiăț străvezie acoperea goamurile fumurii ale căminului.

— Semne, semne, nu-i a bine și bătrana ridicându-se de pe scaun, s'a îndreptat cu fața spre geamul colorat de asfințit.

Văia, îi părea bătrânei că lumina aceea roșiatică văia ca o apă după ce a rupt iazurile.

Bătrana a făcut larg semnul crucii, întorcându-și fața la icoană.

Candela pocnea și stropii fierbinți sareau până pe obrazul răscolit al bătranei.

— Doamne, poate mi-a venit și mie rândul, mîluește-mă și dupăce fugăni aceste, bătrana ieși în prag, să alunge cliorile cari se certau de zor în galcămul dela poartă.

— Ușă, ușă, croncane, strigă bătrana din prispă, îndreptându-și privirile spre scăpat.

Scăpatul din început de iarnă, semăna cu acela din sfîrșitul toamnei. Și parca veniseră amîndoi copiii, Ion și Dumitru.

Pe sbîrciturile feței s'au rostogolit câteva lacrimi, cari s'au înodată în sloi de ghiță sub hîrbă, picioarele s'au înmuat ca ceara la foc, glasul s'a stins într'un sughiț schiop și bătrana se străduia să petreacă din prag, al doilea scăpat al soarelui care nu mai asfințea din gîndurile ei.

C. CORAVU

— Domol, domol, mai am un tîm, răspunde Dumitru Mihalache.

— Fii liniștit până la esirea următoare, ai timp destul tu nu mergi acum.

— Ba, plec, plec cu...

— Stai domnule, unde fugi.

Mihalache aruncase chiștocul și împingea cu umărul suflul elicilor, cari amestecau pulbera cenușie a văzduhurilor.

— Ce naiba de-a așa posacă și vremea asta? Și trebuie să sburăm jos, a îngănat pilotul, mișcînd volanul pentru a-și controla comenzile.

— Măi, parcă n'inge?

— Ning Mihalache.

Vînturile ascuțite ca o seceră, aduceau în vîrtejuri puf de ghiță.

— K...

— Da, la K..., drept înănt, e bun așa! Formațiile de bombardiere, se înneau în ocean de plumb și'n cască fluerau comenzile șefului de patrulă.

Pătura aceea gri, de ceață și norii, se rupeau pe alocurea lăsînd să se schiteze în negrul pământului, cîrăr la bătăturile de pașii luptătorilor. Mihalache părea absent, parcă se ducea pe drumul de dincolo de soare.

— Ajungem la Pol Mitaș, îi chemă camaradul din echipaj. Și'n casca tuturor, nimele a răsunat ca un refren vechi de tîntă.

Norii învăluiau când o aripă, când un avion, stîrbind formația, când pe toți de parcă li se deschidea porțile necunoscute ale iadului.

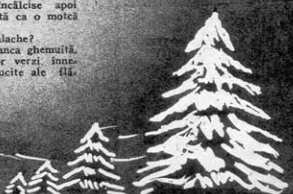
Era o vreme schimbătoare, o vreme ca aceea pe care Ion o stăpîn se cu firea lui limpede și hotărâtă; era vremea pe care niciodată nu s'ar fi încumetat s'o înfrunte deasupra Carpaților, acolo fiind rar atât de vitregă. Acum îi se părea că așa trebuie să fie și parcă toată cîștea pământului se spulberase peste orizonturi.

— Mai vezi Mihalache?

— Trebuie să aprindem opaiul, fiți gata! Nu să vedem îndesajuns.

Formația parcă vroia să măture cerul de întineric. Apărea prin spîrturi și iar intra în nori ca ivorul pe sub straturile zăpezii din marginea de codri.

Zămețul motoarelor era plin și rotund

Pentru tinerețe

1. — Incrucișare de gloanțe, de Mateia Ștefan, cl. VI lice. Mitropolitul Silvestru, Cernăuți.

2. — Artileria antiaeriană pe un submarin românesc, de Burlanu Petru, cl. VI lice. Spiru Haret, București.

3. — "Tuka atacă, de Ispășescu Al., student an. I Șt. Naturale, București.

4. — Coloană mitraliată, de Ispășescu Al., student an. I Șt. Naturale, București.

5. — În recunoaștere, de Grigorescu Em, student an. I Fizio-chimice, Buc.

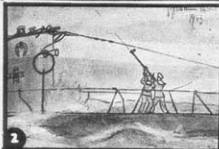
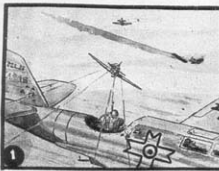
6. — Atins I, de Voinescu Romulus, cl. VII liceu, Brăila.

7. — Alarmă, de Voinescu Romulus, cl. VII liceu, Brăila.

8. — Camaraderia, de Noai Marinescu, cl. V liceu, Constanța.

9. — Atacând o coloană dușmană, de Nicu M. Petre, cl. V A Colegiul Sf. Sava, București.

10. — „Boppii” apărând „Heinkel”-urile, de Arvanțopol Aurică, cl. III B lice. Comercial, T. Severin.

PENTRU A OBTINE
Bravetul „A”

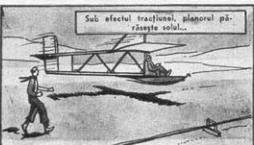
Vom lăsa acum
la brețelul „A”.
După cum vă re-
amintiți... trebuie
să executați un
zbor planar cor-
rect de 30 sec.

Strângeți-vă
centura... și
ajutați-vă
casca.

— Totul e
gata! I
Paranșă!

Sub efectul tracțiunii, planorul pă-
rânște singur...

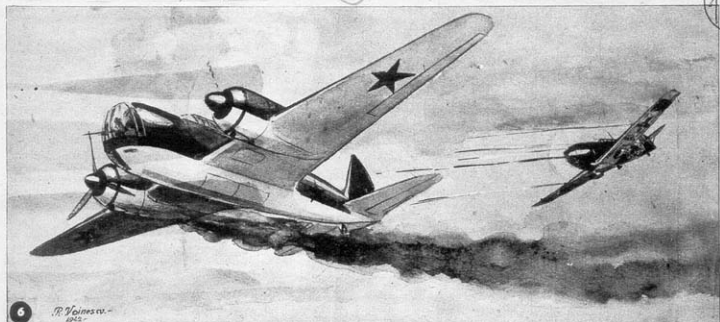

Întinzi sedea, tras
de propela lui
greutăți...

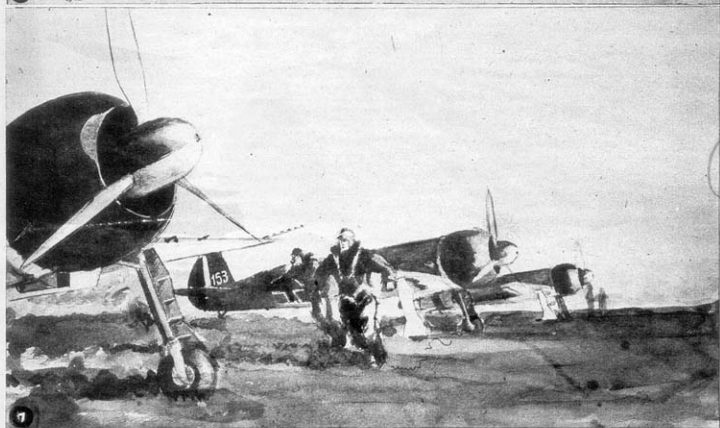
Pentru a păstra această viteză „dece-
lerai puțin viteză” inclinand
ușor manta...

Ați efectuat primul
vostu „Decolei”! În
numărul viitor, vom
vedea care sunt gre-
șelile pe care trebuie
să le evitați la aterizare.

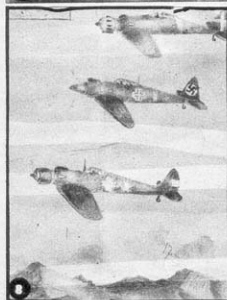

6

R. Voinescu - 1942

7

8

9

10

Ștefan Andrei - 1942

Bombardament de *noapte*

bucnirea celui de al 2-lea război mondial în anul 1939 a dus dela traficului aerian nocturn, la bombardamentul de noapte.

Atacurile aeriene nocturne fără plan ale R. A. F. contra populației civile germane au forțat Germania de a trece și ea la atacuri nocturne contra insulei britanice.

Încălzirea motoarelor la Ju. 88, înainte de decolare la zborul de noapte.

După învingerea armatelor franceze din Vest, avionul Junkers tip Ju 88, a fost cel mai mult întrebuințat pentru bombardamentul de noapte, iar mai târziu pe teatrul de operație din Marea Mediterană și Est atât ziua cât și noaptea tot același avion este întrebuințat.

Este o mare deosebire între zborul pe o linie aeriană, în timp de pace și executarea unui bombardament aerian contra unui țări inamice bine apărată antiaerian și cu totul camuflată.

Decolarea cu avionul încărcat la maximum în noaptea întunecoasă, zborul fără vizibilitate pe vânt și vreme rea, fără vedere, fără mijloacele de ajutor ale traficului aerian nocturn, ca farul și alte semnale luminoase și înfățișat apărarea antiaeriană și vânătorii pe noapte cer eforturi aproape supraomenești dela echipaje.

PREGĂTIRILE PENTRU SBOR.

Sborul nocturn cu avionul plin de bombe cere o pregătire cu deamănuntul și foarte îngrijită.

Baza principală este buletinul meteorologic (starea timpului). De mare importanță sunt înălțimea probabilă a norilor, starea de vizibilitate, zonele unde apare givrajul și vânturile la înălțime.

Drumul de urmat se determină înainte de decolare având în vedere diferitele variații ale vântului, deriva precum și așezarea obiectivelor (apărarea lor antiaeriană). Se stabilește cantitatea de combustibil care depinde de greutatea bombelor și de depărtarea obiectivului; se hotărăște felul bombelor.

În timpul desbaterii acestor date, comandantul unității pune pe echipaje în situație, comunicând exact obiectivele ce trebuiesc bombardate.

El stabilește amănuntele atacului; dela decolare până la aterizare și ia și în considerare diferite cauze, care pot schimba însărcinarea primită, ca nori prea joși sau alte de forță majoră. Bombardamentul de noapte cere un studiu detaliat al obiectivului de bombardat.

Schimbările brusce de vreme pot face, la sborul înapoi ca aerodromul de plecare să se afle într-o zonă de vreme foarte rea. Pentru a avea toată siguranța ca avioanele ce se înapoiază să aibă o aterizare fără greutăți, se indică echipajelor aerodromuri de ajutor, pe care pot ateriza în aceste cazuri.

SBORUL NOCTURN CU BOMBE.

Decolarea noaptea cu avionul de luptă, încărcat cu bombe, cere pilotului cunoașterea cu deamănuntul a avionului său. În nopțile cu lună, avioanele de luptă se rănduiesc în formația prescrisă, la fel ca ziua. Pe vreme rea, ele zboară la distanțele prescrise mai dinainte, unul după altul. Fiecare avion zboară pe riscul său. Direcția sborului care este arătată automat de busolă, ușurează foarte mult pe pilot. Singura legătură ce există, cea între avion și aerodromul de plecare, se face cu ajutorul radiotelegrafiei. Succesul sborului de noapte depinde în mare parte de cunoștințele radiotelegrafistului.

17
Instalația de givrare (depunerea de gheață pe planuri) permite echipajului sborul prin finituri unde se poate ivi acest fenomen.

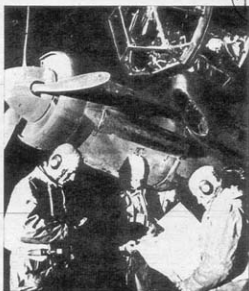
Această instalație asigură executarea sborului și sub condițiunile meteorologice foarte grele.

Avionul ajuns la țintă, după recunoașterea ei sigură, aruncă bombe. În nopțile cu lună sau luminate de stele, atacul se dă de către avionul de luptă Ju 88 unul din cele mai reușite realizări, în piceaj. Acest mod de atac asigură cu succes bombardarea nocturnă a obiectivelor mici.

În timpul sborului, echipajul este încordat la maximum; nu numai pilotul și comandantul avionului, dar în aceeași măsură radiotelegrafistul și servanții armelor de bord.

Ultimii trebuie să privească ore întregi afară în noaptea întunecoasă pentru a observa vânătorii de noapte inamici. Nimic nu obosește mai mult, ca această căutare permanentă în întuneric, în nesiguranță. Și chiar dacă observă un avion, care fuge ca o umbră pe dinaintea ochilor de mai multe ori nu se știe dacă acest avion este inamic sau amic.

La defectarea unui motor, avionul Ju 88, chiar dacă se găsește departe în țară inamică, poate să ajungă până la aerodromul său de plecare. După aruncarea bombelor și golirea rezervorului

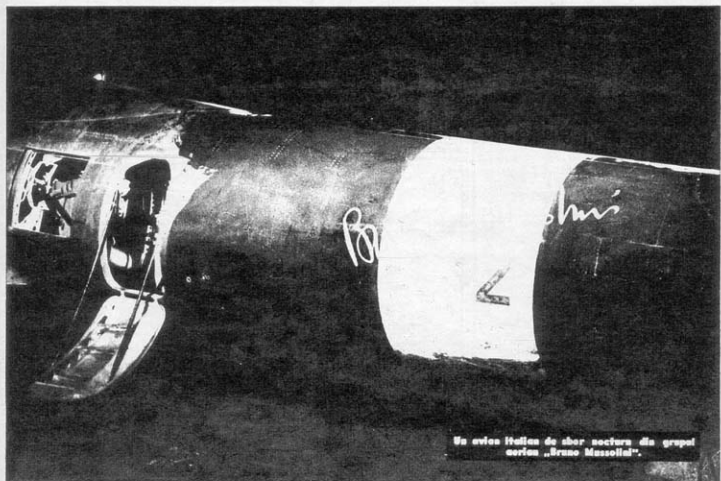
O privire pe hartă și avionul Ju. 88 va decola spre Anglia.

de benzină al motorului defect, avionul Ju 88, cu un motor, fără a-l pune la un efort prea mare, rămâne capabil de sbor și poate câștiga chiar înălțime.

În acest caz, avionul va lua direcție către primul aerodrom de ajutor, pentru a ateriza acolo.

Avioanele care se întorc numai cu un motor în funcțiune, au la aterizare precădere față de celelalte avioane.

Nu există satisfacție mai mare pentru echipaj, decât aceia de a-și fi îndeplinit misiunea bine și a fi scăpat teafăr.

Un avion italian de sbor nocturn din grupul aerian „Grande Massolide”.

Războiul și Arta

La mitralieră...

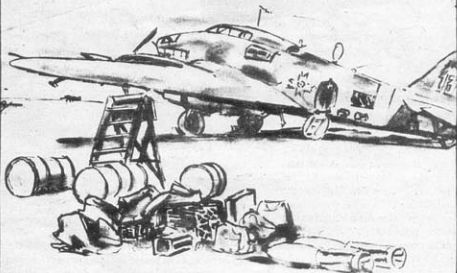

Post telefonic...

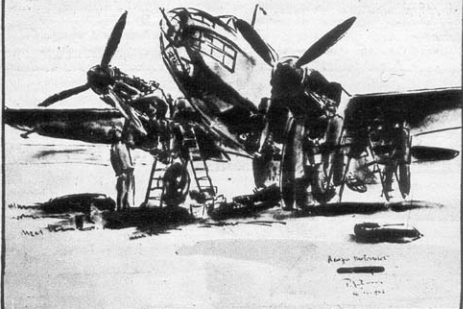

Desene executate de reporterul
de război pictor
P. SUȚIANU

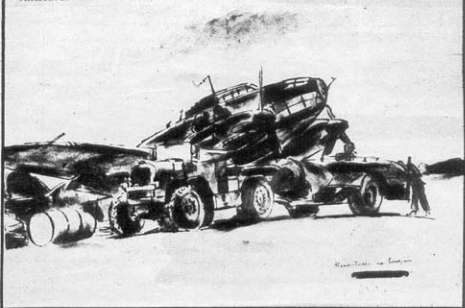
Pe aerodrom...

Revizia motoarelor...

Alimentarea cu benzină...

Parașuta Soverth

PARAȘUTIȘTII români sunt veșnic preocupați de perfecționarea parașutei. Experiențele în acest domeniu ocupă un mare loc în activitatea specialiștilor în această materie, specialiști între care, fără îndoială, cel mai cunoscut este locotenentul Soverth Ștefan el însuși vechi parașutist și inițiatorul înființării unităților de parașutiști în România.

Locotenentul Soverth studiind și făcând el însuși salturi cu parașuta „Irvin” care este în serviciul parașutiștilor români și parașuta „Heineke R. z. 16”, care este în serviciul parașutiștilor germani, a ajuns la concluzia că dacă s’ar combina calitățile

acestor două parașute, s’ar putea construi un nou sistem de parașută superior fiecăreia în parte.

Într’adevăr, calitatea esențială a parașutei „Irvin” este că are un șoc minim de aterizaj, șoc care poate fi amortizat chiar complet printr-o tragere de suspante în momentul aterizării. Parașuta „Heineke R. z. 16”, are la rândul său marele avantaj că deschizându-se progresiv, exclude incurcarea în suspante a parașutistului și micșorează mult șocul de deschidere. Aceste două mari calități realizate printr-o nouă construcție unică aduc după ele o serie întreagă de rezultate favorabile atât parașutajului în sine cât și scopului

militar în care se întrebunțează parașuta. Iată-le în întregime, așa cum sunt precizate de însuși autorul noului sistem:

1. Deschidere progresivă.
2. Excluderea încurcării în suspante.
3. Reducerea șocului la deschidere la cca. 200 Kg.
4. Reducerea balansului la deschidere.
5. Intrarea în regim normal de cădere (5-7 m. sec.) la 20 m. dela deschidere.
6. Permite salturi în deplină siguranță dela 80-100 m.
7. Balansul pe timpul coborării poate fi amortizat prin tragere de chingi în contratimp.
8. Șocul de aterizaj este foarte mic și amortizabil până la desființare.
9. Permițând o mică înălțime de salt, permite și o aterizare strânsă a unităților militare, deci o regurgare imediată și posibilitate de acțiune rapidă.
10. Șocul de deschidere fiind mic, înlătură uzura parașutei și parașutistului, ambii putând fi menținuți vreme mai îndelungată în serviciu și economisind astfel mari cheltuieli.

Parașuta „Soverth” a fost supusă la numeroase experiențe și concluzia a fost că ea răspunde celor mai exigente cerințe de siguranță și instrucție.

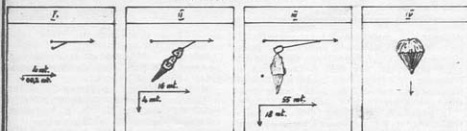
Pericita idee a locotenentului Soverth s’a realizat deci peste așteptări, conștinând strădania acestui neobosit cercetător și relevând capacitatea elementului românesc în drumul spinos al progresului științific în domeniul parașutismului.

Este mai mult decât probabil ca acest nou model de parașută să intre în serviciul aviației și parașutiștilor români cât mai curând, încoronând o muncă tăcută și îndelungată și oferind nouitatea unei construcții de autentică concepție românească.

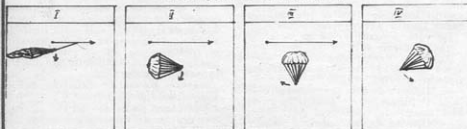
Slt. parașutist
COSTEANU ALEXANDRU
dintr’un Batalion de parașutiști

SCHEMA DE FUNCȚIONARE COMPARATIVĂ

MD. SOVERTH

MD. IRVIN NORMAL.

- I. Forțele care lucrează în procesul deschiderii.
- II. Deschidere progresivă, verticală, șoc mic.
- III. Stabilitate verticală, balansul, siguranță mare.
- IV. Balansul nul.

- I. Idem.
- II. Deschidere bruscă, dinspre înainte spre înapoi, șoc mare.
- III. Balans mare, posibilitate de răscuire.
- IV. Balansul continuă.

Apărătatea contra a

PERICUL aerian este o realitate. Creșterea continuă a razei de acțiune și a încărcăturii cu bombe a avioanelor moderne extrarapide, progresul real al științei navigației aeriene, dau aviației o independență și o putere de distrugere considerabilă.

Sentimentul de siguranță relativă, procurat odinioară națiunilor prin prezența armatelor terestre la frontiere, este cu totul sdrcinat.

La vechi concepție a unui războiu mai mult sau mai puțin localizat în zona

în domeniul protecției aeriene, două necesități sunt evidente:

— Organizarea unei forțe aeriene ofensive, aviație de bombardament cât mai puternică, pentru a răspunde inamicului cu lovitură la lovitură în inima țării sale și a asigura libertatea de acțiune armatelor de operațiune.

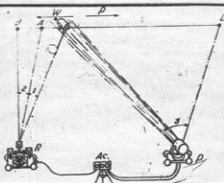
— Organizarea unei apărări directe, apărare contra aeronavelor și aviație de vânătoare, care trebuie să se opună atacului aerian, în scopul de a asigura: a) protecția și liniștea populației,

sează și manevrează — după reguli cu totul diferite față de acelea care caracterizează obiectivele în câmpul de luptă terestru.

Activitatea țințelor aeriene prezintă caracteristici esențiale:

— Viteză foarte mare;
— Libertate de acțiune considerabilă, putând realiza efecte de surprindere și teroare necunoscute încă în celelalte domenii ale războiului.

Focul Artileriei Antiaeriene, desfășurându-se într-un timp foarte scurt, trebuie

Tunul antiaerian greu, în poziție de tragere, adăpostit.

armatelor, s'a substituit aceea a războiului integral, exercitându-se asupra întregii țări atacate, deci asupra întregii națiuni, prin forța de distrugere a aviației de bombardament.

În bătălia terestră aviația are un rol considerabil, prin cele trei misiuni speciale pe care singură le poate îndeplini: informare rapidă și adâncă, cooperare cu celelalte arme, intervenția în bătălie ca masă de manevră mobilă, prin atacul cu bomba și cu mitraliera, în locul și la momentul decisiv.

precum și a păstra nevinătat potențialul de război al națiunii, concretizat prin morală bogății și fabricațiuni de războiu;

b) protecția aeriană permanentă a trupelor pe câmpul de luptă implicând noțiunea „siguranță aeriană”, care condiționează azi reușita bătăliei terestre.

În practică, cele două forme de reacțiune, ofensivă și defensivă, nu se exclud, ci formează un ansamblu unitar.

Această din urmă formă de reacțiune, adică aceea de apărare directă, constituie cadrul mare în care se plasează Apărarea Contra Aeronavelor.

Ce este această armă și care sunt caracteristicile ei?

Apărarea Contra Aeronavelor este o armă complexă; cuprinde mijloace multiple și diferite:

— Mijloace de foc: tunuri grele 75-150 m/m. și tunuri ușoare 20-50 m/m, ansamblu constituit din Artileria Antiaeriană;

— Mijloace de descoperirea avioanelor: aparate de reperaj, proiectoare, pândari;

— Mijloace de interdicție;
— Mijloace de camuflaj.

1. — **Artileria Antiaeriană** constituie elementul principal de luptă al A.C.A., care caută să distrugă prin foc avioanele inamice atacatoare.

Ea are de rezolvat o problemă de tragere foarte dificilă, din cauza condițiunilor cu totul speciale în care se prezintă ținta aeriană modernă, extrem de mobilă: obiectivele aeriene se depla-

să aibă o spontanitate și o înălțime nelimitată.

Întreaga manevră a artileriei antiaeriene este dominată de două imperative: repede și precis.

Marea viteză și libertatea de acțiune a țințelor aeriene conduce astfel, pe cale de consecință, la o organizare tehnică specială a ansamblului de mijloace ale Artileriei Antiaeriene:

a). Pentru gurile de foc:

Un sistem de Artilerie A.A., complet caracterizat prin viteze inițiale mari și durate de traiect cât mai mici, posedând un câmp de tragere în direcție nelimitată, în înclinare de 90° și posibilități de tragere la toate înălțimile de zbor ale avioanelor moderne.

În acest sistem de Artilerie A.A., se disting două mari categorii de tunuri:

— **Tunuri puternice grele**, cu mare repeziune de tragere, acționând până la plafonul maxim al avioanelor și la distanțe considerabile, cu proiectile fuzante cu mare rază de acțiune (fig. 8 și fig. 6).

— **Tunuri ușoare automate**, cu foarte mare debit de tragere, capabile de a se manevra cu viteze unghiulare aproape instantanee, opunându-se atacului aerian jos, foarte jos și în picaj.

Aceste tunuri ușoare formează complementul celor puternice, grele; ansamblul constituie un sistem coerent, capabil de a adăca în permanență avioanele ori

Tunul antiaerian de 40.

Baraj aerian din baloane de protecție.

care ar fi procedul lor de luptă (fig. 9 și 10).

b). Pentru organizarea tragerii.

Un ansamblu de aparate mecanice sau un singur aparat central de tragere, caracterizat printr-un automatism complet al determinării și transmiterii elementelor de tragere (fig. 7).

Acest ansamblu comportă:

— aparate precise, suplă și robuste;
— aparate cu funcționare continuă și rezultate instantanee.

Toate aceste aparate foarte numeroase

lor aeriene. Dintre diferitele mijloace trebuie reținut în special camuflajul prin fum (sau ceață artificială) de o întindere foarte curentă. (fig. 2).

Evoluția Apărării contra Aeronavelor este strâns legată de aceea a aviației; la marile progrese ale aviației corespund progrese reale în domeniul protecției, deci al apărării contra aeronavelor și în ultimă analiză, în puterea și eficacitatea tirului antiaerian.

Războiul din Spania a atras primul atențiunea asupra eficacității artileriei

cele ating. (fig. 3).

4. — Mijloacele de camuflaj au de scop să ascundă obiectivul vederei bombardierei.

Astfel, în marile atacuri executate de aviația engleză asupra câtorva centre importante din Germania în cursul anului 1942, artileria a.s. germană a doborât în cooperare cu aviația de vânătoare între 10—15%, din avioanele angajate, ceace reprezintă pierderi foarte grave pentru atacator.

Artileria antiaeriană română a reușit cu mijloace puțin numeroase, să doboare în prima parte a războiului de reînnoire (până în toamna anului 1941) aproape 300 avioane inamice. În prezent ea stă de veghe în apărarea cerului național și luptă din răspuneri pe frontal de răsărit, atât contra avioanelor cât și contra blindatelor inamice, rivalizând în vitejie și eficacitate cu FLAK-ul German.

Colonel. I. BUNGESCU

Baterie de tunuri a. a. grele, gata pentru foc.

marchează o tehnicitate accentuată, atât în ce privește construcția, cât și în ce privește manevrarea lor.

2. — Mijloacele de descoperire sunt constituite din două categorii de organe esențiale: proiectoarele și aparatele de reperaj.

a). Proiectoarele antiaeriene luminează țintele aeriene pe timpul nopții pentru a putea fi luate sub focul artileriei a.s. sau pentru a fi atacate de aviația de vânătoare. (fig. 4).

b). Aparatele de reperaj sunt ochii Apărării contra Aeronavelor pe timpul nopții, grupându-se în două categorii: — Aparat de reperaj prin sunet, care servește la ochirea proiectoarelor și intră în compunerea unităților de proiectoare (fig. 5);

— Aparat de reperaj electro-magnetic, sau aparat de detectare electrică a avioanelor, care servește la conducerea tragerii a.s. pe avion nevăzut (adică fără folosirea proiectoarelor), precum și la alarmarea și intervenția aviației de vânătoare de noapte.

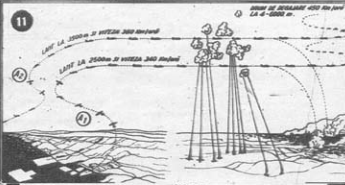
3. — Mijloacele de interdicție sunt reprezentate în principal prin baloane de protecție formând baraje aeriene în jurul punctelor de apărare. Barajul aerian se compune dintr-un număr de baloane legate cu cabluri care provoacă căderea sau avariarea avioanelor

a.s., mult superioare celeia din războiul mondial trecut.

În războiul actual, artileria a.s. duce o luptă de mari proporții, atât pentru apărarea teritoriului, cât și pentru protecția trupelor pe front; aci artileria a.s. constituie în plus unul din elementele principale ale luptei contra blindatelor. Artileria antiaeriană germană (FLAK) a atins o scară de organizare și putere incomparabilă.

La tactica de bombardament „în lanț” a aviației engleze, în atacul de noapte asupra teritoriului Reichului, FLAK-ul a răspuns prin procedee noi de tragere având la bază detecțiunea electro-magnetică a avioanelor și sisteme de tragere de concentrarea focului foarte mobile. (fig. 1 și 11).

Tesul a. a. de 20, gata de tragere

...român primind dispozițiuni de
luptă prin radio.
(S. M. P.)

permanent expus focurilor inamice, mitraliind la rândul său din
belug peste capetele dușmane. Misiunea lor este dintre cele
mai importante, fiind vorba de dirijarea tirului artileriei. Se re-
perează bateriile inamice, adunările de trupe, mișcările de tancuri

Artileria antiaeriană româno-germană gata de acțiune.
(S. M. P.)

OCHIUL ARTILERIEI

Text și fotografii de Stachelscheid, reporter de
războiu. (P. K.)

A

RTILERIA româno-germană are deseori misiunea,
în luptele grele din Răsărit, să tragă în ținte care
nu pot fi cu precizie reperate. În aceste cazuri
intervine aviația de recunoaștere la mică distanță.
Pe un aerodrom, în imediată apropiere a liniilor de
foc, se află avioane de recunoaștere experimentate
pentru mici distanțe de tipul I. A. R. 39. Expe-
riența s'a căpătat în mii de incursiuni făcute dela
începutul războiului împotriva bolșevismului și până acum.

Cu toată vremea rea, misiunile se îndeplinesc cu punctuali-
tate. Dacă atmosfera este încărcată de nori și ceață, atunci
aparatură zboară aproape răzând deasupra liniilor rusești, fiind

Formație de avioane române de recunoaștere pe frontul de Est.
(S. M. P.)

și locurile exacte unde sunt așezate cazematele. Dacă nu sunt suficiente observațiile cu ochiul liber și transmise prin radiofonie, atunci se utilizează fotografiile.

Imediat după aterizare, filmele cu fotografii sunt dezvoltate într'un automobil special amenajat cu aparate tehnice. În câteva minute, fotografiile sunt gata și supuse atenției organelor superioare. Incepe apoi focul artileriei împotriva pozițiilor inamice.

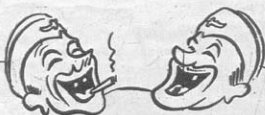
O altă escadrilă aviatică se află pe coasta Mării Negre cu misiunea de a preîntâmpina atacuri aviatice și marine bolșevice. Vasele care transportă muniții și alimente sunt și ele însoțite de aviație. Grație zburătorilor experimentați și curajoși, paza coastei și a vapoarelor de transport este perfect asigurată.

C. A. STACHELSCHIED
Rep. de război

O poză bună cere riscări...
(S. M. P.)

Chipsuri de Scurători

X CPT. AV. DIACONU AL.

X S. LT. AV. POPESCU M.

BATĂHE!

X ADJ. STAG. AV. ILIE C-TIN

S. LT. AV. GOGA OCTAV.

u b.

LT. AV. ALEXANDRESCU E.

X ADJ. STAG. AV. SACALUS I.

Schmeling

Vocabularul aviatorilor

de DEM. BEN. CĂRĂC versificat
și de GION animat

CHITANȚA

O hârtie salvatoare la sfârșit de lună care
Pe piloți, întotdeauna îi renaște din
uitare
Are două fețe bune, una care înveselește
Și alta care nătristează, când din soldă
se oprește.
Bine-ar fi o inovație ce te-ar face să
zâmbești
Și anume, prin chitanță, toate'n viață

să plătești.

CUC

Pasăre măiastră care are'n ea viață și
teamă
Și care dela natură toată ziua se-auto
chiamă.
Mai înseamnă și insigne de pilot și
observator
Ce-i răvnită și visată de elevul sburător.
La plural se întrebuințează pentru cei
cuprinși de ieie
Fiind sinonim cu vorba cunoscută „păsărele”

CUÇUYAE

Cobie și la aviație, precum e și la
civilă
Când o vezi te'nchină-odată și gândește-
te-te la silă.
Cuçuyae se mai chiamă sârăcuța și-o
femeie
Care pare sperietoare când o vezi
urâtă ce e.
Pentru orice prevedere, dacă vrei să
te ferești
Pe-amândouă ziua, noaptea, nu e rău să le-ocoliești.

CUCUI

Mamelon pe cap ori frunte cauzat de
capotaj
Ori de alte incidente cu sau fără de
tapaj.
Un cucui poate să fie o lucrare-adevărată
Când acel care-l creează n'are mușchi
umflați cu vată.
Sunt cucui între cucue, unele-ți aduc
năpasta,
Dintre toate însă-i artă cel ce-l face o nevastă,

CRAIȚARI

Cuvânt arhaic cu'nțelesul definit,
Ce pe-aerodrom adesea, el se face auzit.
Cel ce-i are își permite să atace din
plin viața,
Craițaru'ntotdeauna îți înveselește fața.
Are însă obiceiul, obiceiul prost firește,
Este vagabond din fire niciodată nu se
oprește.

Craițarii ca să fie la o laltă adunați

Trebue în șapte noduri și lăcate forecați.
Cel ce-i strânge să mă ierte dacă-i pun o întrebare:
Cine strânge azi parale, mai târziu ce face oare?

DACA

Cine oare nu-l cunoaște pe-acest „DACA”
salvator,
Ce din orice'ncurcătură vine de te
scapă- ușor.
Dacă-ași fi avut parale, dacă-ași fi
fost frumos,
Dacă-ași fi-avut norocul, dacă'n sus și
dacă'n jos,
Pretutindeni acest dacă, ce în fond e-un

mai nimic.

O conjuncție sôrăcuța, poartă'n spate cum să zic
Toată deslegarea vieții, pentru mim și pentru-mare.
Și mă mir cum de rezistă la atâtea întrebuințare.

DATORIE

Din adăncul vremii noastre ne-a rămas
o vorbă mare:
„Omule, de porți în suflet strămoșește
hotare,
Umpleți pieptul cu țările pentru neam
și pentru glie,
Fiindcă-acesta-i țelul vieții, este sfânta
datorie”
Dătoria deci înseamnă închinarea

vieții noastre,
Idealului de secol, luminarea zării-albastre.
Nu-i Român acel ce n'are pentru Marea Românie
Simfământul de putere, simfământ de datorie.

Datorie mai înseamnă și atunci când ai să dai
Și e tare apăsătoare de se'nțămplă ca să n'ai.
Pentru-a evita năpasta și-a scăpa basma curată,
Vă recomandăm metoda „plata fă-o niciodată”

DEPUNERILE MILITARE LA C. E. C.

IN TIMP CE OSTAȘII LUPȚĂ DEPARTE ÎN RĂSĂRIT,
ECONOMIILE LOR, ÎNSCRISE DE UNITĂȚI ÎN

LIBRETUL DE ECONOMIE MILITAR
SUNT PĂSTRATE ȘI FRUCTIFICATE LA

C. E. C.

Retragerea depunerilor militare se face atât dela Centrala Casei Naționale de Economii și Cecuri Poștale din București, cât și dela oricare oficiu poștal din țară. Libretele militare pot fi preschimbate în librete obișnuite de-ale C. E. C.-ului.

LICĂRI RI ALBASTRE

(Continuare din pag. 7)

mult deasupra pământului. Valentin Stănescu simți rezistență mare în mișcare, piciorul aproape îi înșepenisise, buzele-i plesniră și un fir de sânge cosea încheeturile gurii, ca arniciul roșu tivuliei.

Înainte ochilor se împănneau imaginile camarazilor întâlniți în luptele dărze din cotul Donului, cari-l împungeau să ducă la bun sfârșit misiunea de înaltă camaraderie.

Nu, viața lui Valentin, nu era aceea pentru care se sforța din răsuputeri, ca să nu cadă în mâinile vrăjmașilor, nu pentru că viața lui se da acum în gîvoiu de sânge, ce-i îngheța piciorul. Totul era s'anonțe cuvîntul camarazilor de a se bate până la unal, în tîna pămîntului dela Don.

Și din țărîna aceea stîlciată de sânge, Valentin Stănescu își trăgea hrîna ultimilor sforțări.

Avionul s'a prăbușit după cuta pămîntului.

Era linște și cerul fărîmîța plumbul în cenușa purtată de vînturi tăioase. Valentin căsuta în zîmții ce-i rodeau creierii, ultima picătură de energie, pentru a ajunge ca Soldatul dela Marathon și s'anonțe Victoria.

O melodie veche venea din străfundurile sufletului acordat în „Pe drum de costîșe”

Dar rana din palmă nu mă lasă,

Sîngele apă nu se face și mai ales acela supt prin rădăcini Dace.

O putere titanică a svîcnit în cascada de sânge a ranei și l-a imboldit la drum. Valentin Stănescu parcă se ducea la capătul lumii și poate și acolo ar fi ajuns, chiar așa pe jos.

În fața Generalului Șef al armatei, Cpt. av. Valentin Stănescu ținea fruntea tot sus, tot spre lumină, numai glasul răsufia greu poticîindu-se în clocotul sîngelui pompat de burduful coaselor perforate. Pe pieptul său vîlțear, deasupra inimii, glasul ei se împletea cu licăririle albastre ale cruciuliții...

C. CORAVU

O CARTE A RĂZBOIULUI NOSTRU AERIAN

ARIPI ROMÂNEȘTI ÎN LUPȚĂ

de Comandor aviator AL. DEMETRESCU

De vânzare la toate librăriile din Țară

CITIȚI

CRUCEA DE FIER

ROMAN DE RĂZBOIU

de C. CORAVU

Editura „BUCUR CIOBANUL”

LA ÎNCEPUTUL LUNII APRILIE VA APARE

OCHIUL DIN NEGURI

de LADMISS ANDRESCU

Editura „OFAR”

„ARIPI ROMÂNEȘTI” Organ oficial de propagandă al Subsecretariatului de Stat al Aerului. Redacția și Administrația: Str. Sărindar Nr. 9 et. I Telefon: 3/45-28, cost cec: 1334.

Director: Comandor av. rîg. AL. DEMETRESCU. Redactori: LADMISS ANDRESCU și GION.

Costul abonamentelor: întreprinderi, fabrici, instituții de Stat și particulare, de sprijin: lei 3000, obișnuite: lei 1000 anual. Pentru particulari: lei 360 anual. Un exemplar lei 15.

CURIOZITĂȚI

■ **Termeauul** de secțiune cezariană nu vine dela Iuliu Cezar cum greșit se crede, ci dela întinsul „parții cu caesa” care înseamnă facerea prin tăietură, care înseamnă fiind numite „parurtio naturalis”.

■ **Potezul 161** este un hidroavion urias de 43 tone. El a fost construit în Franța în 1912 fiind conceput de tehnicienii Societății Naționale de Construcții Aeronautice de Nord și are următoarele caracteristici: înălțime maximă 4 m., lungimea 32 m., înălțime totală 8 m. Deschiderea aripilor 32 m., adâncimea părții dreptunghiulare 7 m., suprafața portantă 262 m. p. Motoare: 6 Hispano-Suiza.

■ **Prima parașută** este o invenție franceză. La 22 Octombrie 1797 celebrul astronom francez Lalande urcându-se la tribuna Institutului Național aduce la cunoștință colegilor săi minunea la care, din întâmplare, asistase în Parcul Monceau. Ceăteanul Garnerin (născut la Paris în 31 Ianuarie 1769) urcându-se într-un aerostat de care era agățată o năclă neobișnuită, având deasupra o însemă umbrelă.

La 300 m. înălțime Garnerin ține frânghia balonului, care face explozie, rămânând agățat numai de umbrelă. El a ajuns astfel cu brio la pământ. Aceasta a fost prima parașută.

■ **Primul planor** este invenția generalului de geniu francez Guillaume Resnier, în 1806. Acest aparat era foarte simplu și consta din două aripi din sârmă garnisite cu pene de păsări mari, care erau legate de brațe și care trebuiau să fie mișcate asemănător păsărilor. În fața, la centură, era fixat un fel de cap de cocoș pentru a ține aerul.

Generalul experimenta în Insuși invenția sa. La Angoulême, unde șbură câteva secunde. A doua oară se aruncă depe podul St. Gyrard șburând 50 metri. A treia oară parcurge o distanță de 300 m. În 1889 ingherul german Otto Lilienthal execută 1000 de zboruri în planor, înainte de a se prăbuși în 1896.

■ **Recordul** căderii libere cu parașută este de 8200 m. (cădere liberă înainte de a deschide parașuta).

■ **Recordurile** cele mai interesante pentru planoare sunt: durată zborului cu reîncărcare la punctul de p'ecare aparține francezului Ness'er (38 ore 21 minute 24 secunde); de înălțime: Z. Iler (german) 6.838 m. în 1938.

■ **Ceasornice** de 3 milenii. Istoria artei ceasorniceilor este bogată în minuni. Cele mai vechi sunt ceasornicele solare, care datează circa de la anul 750 înainte de Christos. Astronomii babiloni au fost aceia care le-au dezvoltat. Ceasornicele cu apă au fost fabricate pe la anul 663 înainte de Christos, de către asirieni. Mult mai vechi este obeliscul egiptean, servind și ca măsurător al umbrului. Un astfel de obelisc originar din Luxor, construit de Ramses II, se găsește la Paris. Ceasorniceul solar modern, ceasorniceul suedic cu un arător spre polul, este o invenție germană din Nuernberg și Augsburg, datând din 1430, care a devenit un meșteșug, răspândindu-se aceste ceasornice în întreaga Europă. Mai târziu ceasornicearii din Pădurea Neagră au făcut chiar ceasornicele solare pentru buzunar. Cel mai mare ceasornic vechiu al fost ceasornicului dela „Strassburger Münster” al lui Issak Habrecht, calculat pentru 25.801 ani, funcționând din 1573 până

în 1789. Cele mai mari ceasuri din lume sunt la Londra și New Jersey, având o dimensiune de 6,85 metri respectiv 11,50 m., totuși o'ice față de cel mai mare ceas din lume proiectat de berlinezul Stegmann cu o dimensiune de 150 metri care trebuie să fie așezat într-o uzină germană între coșuri, o realizare amănăată până după războiu. Dar există și ceasuri minuscule, printre care cel mai mic trebuie să fie cel al unui ceasornicar din Geneva, constând din 95 de piese, având grosimea de 3 mm., iar căsuța de lemn, cu o greutate care nu atinge un gram. Ceasurile orginale sunt deosebit de multiple, există ceasuri de paie la Goslar, din flori pe pământ, la Paris într-un restaurant chiar un ceas „Lucullus” cu cutii și furculiță drept ațătoare și arător drept cifre, apoi un ceas funcționând cu forța apei, ceasuri în formă de carte de rugăciune, cruce, mere, pere, pășăuri, casuri cu cele mai diferite jocuri, figuri, clopotei, voci de animale, etc. (ESS).

■ **Descoperirea** unei vechi coroane de aur. Un soldat al garnizoanei dela Gallipoli a găsit o coroană făcută din 71 frunze de laur, din aur. Coroana datează din secolul întâiu sau al doilea înainte de Christos. (ESS).

INFORMAȚIUNI ADMINISTRATIVE

— Pentru particulari și bibliotecile școlare, elevi, studenți, personalul din aeronautică militară și civilă; ofițerii, subofițerii și trupa din toate armele, revista noastră a fixat abonamentul anual la . . . lei 360 începând dela 1 Noembrie 1942.

● Prețul unui exemplar a fost fixat la . . . lei 15

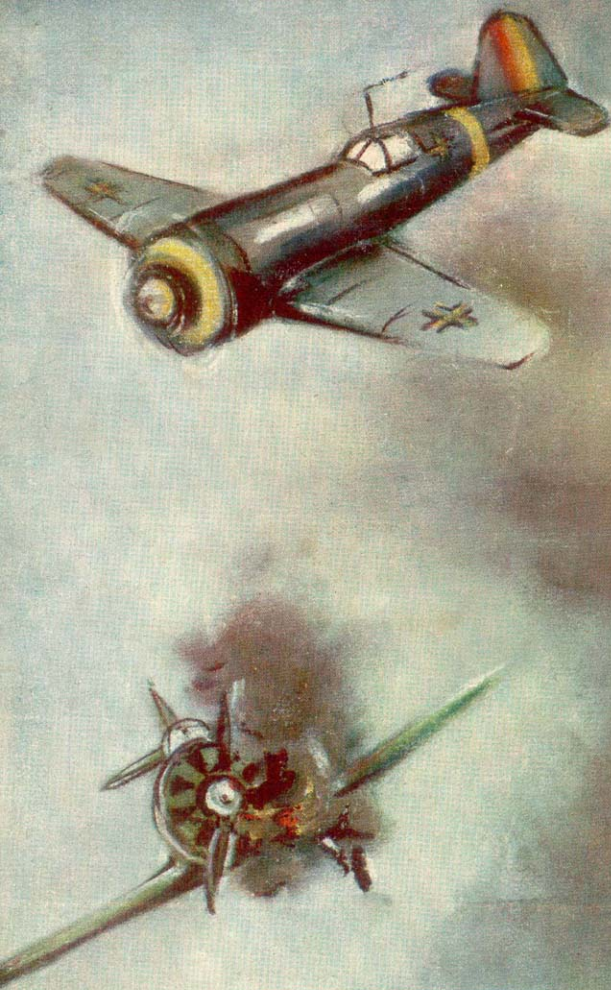
● Domnii abonați care doresc să-și achite abonamentul, o pot face, trimițând suma pe adresa administrației revistei, în str. Sărindar Nr. 9. Et. I, București.

● Domnii abonați care nu primesc revista, deși au plătit abonamentul, sunt rugați să anunțe administrația revistei, printr-o c. p., sau telefonic la Nr. 3.45.28.

● Schimbările de adrese ale domnilor abonați trebuie semnalate administrației revistei, pentru ca domnii abonați să primească la timp exemplarele apărute.

● Numerile vechi ale revistei vor putea fi trimise contra ramburs, la cererea celor interesați.

● Toți domnii abonați la revista „Magazin Aeronautic” vor primi în continuare revista „Aripi Românești” până la expirarea termenelor făcute, în prețel acelor abonamente.

SFARȘIT DE LUPTĂ AERIANĂ
(desen de EMANOIL GRIGORESCU)

LEI 15